

3. Lovforslaget i hovedtræk

3.1. Databasedirektivet

Baggrund og struktur

Baggrunden for databasedirektivet er, at der i de enkelte medlemsstaters lovgivning gælder forskellige regler for den retlige beskyttelse af databaser. Dette antages at kunne føre til negative virkninger på det indre markeds funktion, herunder hindre den frie bevægelighed for varer og tjenesteydelser.

Efter den gældende lov kan en database, forstået som en sammenstilling af faktiske oplysninger, informationer, værker m.v., være beskyttet som et egentligt værk efter ophavsretslovens § 1 eller, hvis der er sket en sammenstilling af værker, som et samleværk efter lovens § 5.

Beskyttelse efter de nævnte bestemmelser forudsætter, at der er tale om et værk i lovens forstand, dvs. at udvælgelsen, sammenstillingen og præsentationen er sket ved ophavsmandens egen skabende indsats.

Databaser, hvor strukturen, udvælgelsen af indholdet og systematikken ikke er udtryk for fremstillernes egen intellektuelle frembringelse, kan nyde en særlig mere kortvarig beskyttelse mod eftergørelse efter lovens § 71, om beskyttelse af kataloger, tabeller og lignende arbejder, der sammenstiller et større antal oplysninger.

Beskyttelse efter katalogbestemmelsen forudsætter, at der er lagt en væsentlig arbejdsmæssig eller økonomisk investering i udvælgelsen og sammenstillingen af et større antal oplysninger.

Databasedirektivet består af fire kapitler.

I kapitel I (art. 1-2) angives anvendelsesområdet for direktivet, herunder definitionen af en database.

Kapitel II (art. 3-6) vedrører den ophavsretlige beskyttelse af databaser, dvs. databaser, der er skabt ved ophavsmandens egen skabende indsats.

I kapitel III (art. 7-11) introduceres en såkaldt sui generis-beskyttelse af databaser, som ikke opfylder betingelserne for at nyde ophavsretlig beskyttelse, men hvor der er lagt en væsentlig investering i indsamlingen, kontrollen eller præsentationen af databasens indhold.

Kapitel IV vedrører sanktioner, overgangsbestemmelser m.v.

Beskyttelsens genstand

Genstanden for beskyttelse efter direktivets kapitel II og III er en database. I direktivets art. 1, stk. 2, defineres en database som »en samling af værker, data eller andet selvstændigt materiale, der er struktureret systematisk eller metodisk og kan konsulteres individuelt ved brug af elektronisk udstyr eller på anden måde«.

Databaser, som nyder beskyttelse efter direktivet, kan foreligge i elektronisk form eller på papir og kan fremtræde som et fysisk eksemplar eller som en elektronisk base med online adgang. Også multimedieprodukter kan udgøre databaser, såfremt de enten er frembragt ved den fornødne selvstændige skabende indsats, eller hvis der er lagt en væsentlig investering i frembringelsen. Dog vil en sammenstilling af optagne musikværker på fx en cd-plade i almindelighed ikke opfylde kravene til en database på grund af manglende originalitet, ligesom der ikke vil være foretaget en tilstrækkelig stor investering til at kunne begrunde en sui generis-beskyttelse.

Den ophavsretlige beskyttelse

Ophavsretsbeskyttelsen efter direktivets kapitel II vedrører selve strukturen af en database og udvælgelsen af basens indhold, ikke indholdet i sig selv. Der foreligger således ikke nogen krænkelse af den ophavsretlige databasebeskyttelse, såfremt en anden tilegner sig indholdet af en database og omordner det elektronisk, således at der fremkommer en database med et identisk indhold, men med en anden struktur.

I direktivets art. 3, stk. 2, bestemmes videre, at retighederne til de værker og præstationer m.v., som måtte findes i en database, ikke berøres af databasebeskyttelsen.

I lighed med hvad der gælder efter EF-direktivet om retlig beskyttelse af edb-programmer af 14. maj 1991 (edb-programdirektivet), nyder en database kun ophavsretlig beskyttelse efter direktivets kapitel II, hvis udvælgelsen og struktureringen af indholdet i databasen er resultatet af ophavsmandens egen intellektuelle indsats. Der gælder ikke andre kriterier for, om en database efter direktivet er berettiget til ophavsretlig beskyttelse.

Indholdet af den ophavsretlige databasebeskyttelse er fastlagt i direktivets art. 5.

Efter art. 5 skal der tilkomme rettighedshaveren til en database en eneret til midlertidig eller varig eksemplar fremstilling, uanset på hvilken måde eller i hvilken form eksemplar fremstillingen sker, samt en ret til forskellige former for tilgængeliggørelse for almenheden. Dette svarer til de gældende eneretsbestemmelser i ophavsretslovens § 2.

Efter § 2 har ophavsmanden en eneret til at råde over sit værk ved at fremstille eksemplarer af værket og ved at gøre værket tilgængeligt for almenheden. Som eksemplar fremstilling anses alle former for varig eller midlertidig fiksering af værket, herunder overførelse på en indretning, som kan gengive det, jf. § 2, stk. 2. Også eksemplar fremstilling i digital form omfattes af eneretten. Fikseringen af værket må dog have en vis selvstændig karakter. Rent flygtige og til-